

MINISTERUL MEDIULUI ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL
SECTORIAL DE MEDIU

GHIDUL SOLICITANTULUI

Axa Prioritară 3 POS Mediu

„Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”

Acest document reprezintă proiectul Ghidului Solicitantului pentru axa prioritară 3 – „Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate“.

Publicarea acestui document vizează, pe lângă familiarizarea potențialilor solicitanți cu condițiile de accesare a finanțării în cadrul axei 3 menționate mai sus, și consultarea factorilor interesați în vederea elaborării variantei finale a ghidului. Eventualele observații și recomandări pot fi transmise la următoarele adrese electronice: florian.burnar@mmediu.ro și raluca.fratila@mmediu.ro.

CUPRINS

Introducere	4
Definiții și Abrevieri	5
I. INFORMAȚII GENERALE	8
I.1 Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013	8
I.2 Axa Prioritară 3 – “Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”	11
I.2.1 Cadrul general	11
I.2.2 Strategia de finanțare	12
I.2.3 Alocarea financiară	12
I.2.4 Cadrul legislativ	13
II. REGULI PRIVIND PREGĂTIREA ȘI EVALUAREA PROIECTELOR	15
III. CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTELOR DE INVESTIȚII	22
III.1 Criterii privind admisibilitatea	23
III.2 Criterii de eligibilitate	23
III.2.1. Eligibilitatea solicitantului.....	23
III.2.2 Eligibilitatea proiectelor finanțate	24
III.3 Criterii privind relevanța și maturitatea proiectului	25
III.4. Reguli de eligibilitate a cheltuielilor	26
IV. PROCEDURA DE SELECȚIE A PROIECTELOR	26
IV.1 Instrucțiuni de completare a cererii de finanțare.....	26
IV.2 Depunerea cererii de finanțare	27
IV.3 Etapele de evaluare și selecție.....	27
IV.3.1 Verificarea admisibilității (conformitatea administrativă a cererii de finanțare)	28
IV.3.2 Verificarea eligibilității Cererii de finanțare	29
IV.3.3 Evaluarea relevanței și maturității proiectului	29
V – INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR.....	30
VI. ANEXE	34
Anexa 1	35
Anexa 2	35
Anexa 2	36
Anexa 3	39
Anexa 4	42
Anexa 5	43

Introducere

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru POS Mediu pentru a veni în sprijinul solicitanților care doresc să obțină finanțare pentru proiecte aferente sectorului de încălzire urbană.

Ghidul furnizează informații utile cu privire la eligibilitatea solicitanților, a proiectelor, a modului de completare a cererilor de finanțare și a documentației necesare pentru proiect, precum și asupra procedurii de selecție și aprobare a proiectelor. Ghidul a fost elaborat în corelare cu prevederile Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013 și cu normele legislației comunitare și naționale privind asistența nerambursabilă acordată României de către Uniunea Europeană prin instrumentele structurale.

Capitolul I al acestui ghid “Informații generale” cuprinde aspecte relevante cu privire la POS Mediu și Axa prioritară 3 – **“Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”**. Textul integral al POS Mediu poate fi consultat la adresa http://www.mmediu.ro/integrare/comp1/POSmediu/POS_Oficial_romana.pdf. Totodată, ghidul conține un set de definiții utile privind instrumentele structurale și sectorul de încălzire urbană, precum și o lista cu actele normative relevante.

Condițiile de accesare a finanțării sunt prezentate în capitolul II “Criterii de selecție”, iar procesul de selecție este descris etapă cu etapă în capitolul III “Procedura de selecție a proiectelor”. Alte aspecte privind condițiile specifice de finanțare sunt descrise în capitolul IV.

Ghidul mai conține formularul cererii de finanțare și instrucțiunile de completare a acestuia, precum și documentele ce trebuie anexate cererii în vederea evaluării proiectului.

Definiții și Abrevieri

DEFINIȚII

<p>Autoritate de Management – structura din cadrul unei autorități publice centrale responsabilă pentru gestionarea unui program operațional. Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile este Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu, conform prevederilor HG nr. 497/2004 cu modificările și completările ulterioare și ale HG 368/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile.</p>
<p>Autoritatea de Certificare și Plată - Structură organizatorică în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană și pentru primirea fondurilor transferate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și asigurarea transferului acestora către beneficiari, precum și a sumelor de prefinanțare și cofinanțare aferente acestora din fonduri alocate de la bugetul de stat (vezi <i>Ordonanța nr. 29 din 2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență</i>, art. 1 alin. (2) lit. c))</p>
<p>Axă prioritară – reprezintă o prioritate strategică dintr-un program operațional; cuprinde un grup de operațiuni legate între ele și având obiective specifice măsurabile. (vezi Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006)</p>
<p>Beneficiar – entitatea (organismul, autoritatea, instituția) care inițiază și implementează proiectele aprobate spre finanțare în cadrul POS Mediu. (vezi <i>Ordonanța nr. 29/2007, art. 1</i>).</p>
<p>Cadrul Strategic Național de Referință - Documentul aprobat de Comisia Europeană, negociat în prealabil cu România, ca stat membru, în urma evaluării Planului național de dezvoltare. CNSR conține contribuția din instrumentele structurale și celelalte resurse financiare pentru realizarea priorităților și măsurilor conținute în Planul Național de Dezvoltare. Prevederile acestui document se implementează prin intermediul programelor operaționale (Hotărârea de Guvern nr. 497 din 2004 cu modificările și completările ulterioare)</p>
<p>Cerere de finanțare - Formularul completat de către Solicitant, în vederea obținerii finanțării prin Programul Operațional Sectorial de Mediu.</p>
<p>Cheltuieli eligibile – Cheltuieli realizate de către un Beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din bugetul de stat și/sau contribuția proprie a Beneficiarului (vezi <i>Ordonanța nr. 29 din 2006, art. 1 alin. (2) lit. m</i>)).</p>
<p>Cheltuieli neeligibile - Cheltuieli inerente realizării proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, care nu pot fi finanțate din instrumentele structurale, conform reglementărilor comunitare și naționale (vezi <i>Ordonanța nr. 29 din 2006, art. 1 alin. (2) lit. n</i>)).</p>
<p>Contract de finanțare - Actul juridic cu titlu oneros, încheiat între Autoritatea de Management și Beneficiar, prin care se aprobă spre finanțare un proiect, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013.</p>
<p>Contractor - Persoana fizică sau juridică, de drept public sau privat, cu care Beneficiarul a încheiat contractul de execuție a unei lucrări, de furnizare a unor produse sau de prestare a unor servicii.</p>
<p>Decizia de finanțare – act tehnico-juridic emis de MMDD, ca Autoritate de Management prin care se aprobă acordarea finanțării unui proiect selectat conform procedurilor de evaluare și selecție specifice POS Mediu.</p>
<p>Fonduri structurale – sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. Fondurile structurale sunt Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European.</p>
<p>Instrumente structurale – asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european și Fondului de Coeziune.</p>
<p>Obiectivul convergență – obiectivul finanțat din instrumente structurale, cu scopul creșterii convergenței statelor membre ale Uniunii Europene și a regiunilor mai puțin dezvoltate.</p>
<p>Organism intermediar – structura care îndeplinește atribuții delegate de către Autoritatea de management vizavi de relația cu beneficiarii. Pentru POS Mediu, Organismele Intermediare sunt</p>

organizate la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare stabilite, ca unități fără personalitate juridică, finanțate integral din bugetul de stat și aflate în subordinea MMDD
Pre-finanțare – sumele transferate din bugetul de stat sau din instrumente structurale către un beneficiar, cu excepția celor din sectorul privat ori unei organizații neguvernamentale, pentru lichidarea angajamentelor de plată față de un contractor, în stadiul inițial de implementare a proiectelor, în baza unui contract de finanțare încheiat între beneficiar și Autoritatea de Management, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor
Program operațional – document strategic de programare elaborat de Statul Membru și aprobat de Comisia Europeană, prin care este stabilită o strategie de dezvoltare sectorială sau regională printr-un set de priorități coerente
Reprezentantul legal al solicitantului - Persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia.
Temele orizontale - sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme, în toate politicile Comunităților Europene. Acestea se referă la: - Promovarea egalității de șanse și nondiscriminării - Dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător - Tehnologia informației - Achiziții publice

ABREVIERI

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
AM	Autoritate de Management
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
B	Beneficiari
CE	Comisia Europeană
CNSR	Cadrul Național Strategic de Referință
CSP	Comitetul de Selecție a Proiectelor
DLAF	Delegația OLAF în România
EIM	Evaluarea Impactului asupra Medului
FEDR	Fond European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
HG	Hotărârea Guvernului
IMA	Instalații Mari de Ardere
IS	Instrumente Structurale
L	Lege
M	Milion
MEF	Ministerul Economiei și Finanțelor
MIRA	Ministerul Internelor și Reformei Administrative
MMDD	Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
NO _x	Oxizi de azot
NUTS	Nomenclatura Unităților Teritoriale de Statistică
OI	Organism Intermediar
OLAF	Biroul European Anti-Fraudă
OM	Ordin de Ministru
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PO	Program Operațional
POS Mediu	Programul Operațional Sectorial de Mediu
SEP	Serviciul Evaluare Proiecte din cadrul Direcției de Programare și Evaluare
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației
SO ₂	Dioxid de sulf

TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană

I. INFORMAȚII GENERALE

1.1 Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013

Programul Operațional Sectorial (POS) Mediu reprezintă documentul de programare a Fondurilor Structurale și de Coeziune, care stabilește strategia de alocare a fondurilor europene în vederea dezvoltării sectorului de mediu în România, în perioada 2007-2013.

POS Mediu a fost elaborat de către Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (MMDD), în calitate de Autoritate de Management pentru acest program și în coordonarea Ministerului Economiei și Finanțelor, în calitate sa de coordonator al procesului de pregătire a României pentru accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013.

POS Mediu este unul dintre cele mai importante programe operaționale din punct de vedere al alocării financiare și reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC) - cu o valoare de aproximativ 4,5 miliarde Euro, la care se adaugă cofinanțarea națională de aproximativ 1 miliard Euro.

Obiectivul global al POS Mediu vizează îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu și, în același timp, contribuie substanțial la îndeplinirea angajamentelor de aderare a României la UE cu privire la protecția mediului.

Totodată se are în vedere reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului “poluatorul plătește”.

Obiectivele specifice POS Mediu sunt:

- 1. Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.*
- 2. Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015.*
- 3. Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015.*
- 4. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000.*
- 5. Reducerea riscului de producere a dezastrilor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.*

Realizarea acestor obiective va fi asigurată prin orientarea fondurilor alocate spre următoarele **Axe Prioritare**:

- 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată** (Total aproximativ 3,3 miliarde Euro, din care grant UE 2,8 miliarde Euro)
- 2. Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric** (1,2 miliarde Euro, din care grant UE aproximativ un miliard Euro)

3. **Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare (458 milioane Euro, din care grant UE 229 milioane Euro)**
4. **Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii (215 milioane Euro, din care grant UE 172 milioane Euro)**
5. **Dezvoltarea infrastructurii de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc (329 milioane Euro, din care grant UE 270 milioane Euro)**
6. **Asistența Tehnică (174 milioane Euro, din care grant UE 130 milioane Euro).**

Programul acoperă perioada 2007-2013, dar obiectivele sale urmăresc nevoile de dezvoltare ale României după anul 2013, prin punerea bazelor dezvoltării economice durabile. POS Mediu va contribui la îndeplinirea obligațiilor pe care România le are în sectorul de mediu, oferind oportunități de investiții în toate regiunile țării.

Sistemul de implementare

Pentru derularea și implementarea proiectelor finanțate prin POS Mediu, o serie de instituții au responsabilități clar definite, după cum urmează:

Autoritatea de Management (AM) pentru POS Mediu este Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile. AM este organizată la nivel de direcție generală – Direcția Generală pentru Managementul Instrumentelor Structurale - conform HG 368/2007. AM coordonează și asigură managementul general al POS Mediu, elaborează proceduri de implementare, selectează proiectele, semnează contractele de finanțare, asigură măsuri de publicitate și informare pentru program, raportează stadiul implementării programului la CE, etc.

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) este instituția responsabilă de coordonarea managementului și implementării Instrumentelor Structurale în România. ACIS își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor. Responsabilitățile sale sunt de a coordona programarea, dezvoltarea și implementarea Programelor Operaționale din cadrul CNSR, pentru a asigura coordonarea și coerența dintre programe și de asemenea cu Programul de Dezvoltare Rurală și cu Programul Operațional pentru Pescuit.

Organismele Intermediare (OI) au fost înființate în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României (NUTS II). Ele vor îndeplini un rol important în implementarea POS la nivel regional acționând ca interfață între AM și beneficiari. AM a delegat Organismelor Intermediare (OI-uri) responsabilități cu privire la activități de programare, monitorizare, control și raportare pentru proiectele care se derulează în regiunea respectivă.

Beneficiarii (B) dețin rolul principal în managementul și implementarea proiectelor aprobate în cadrul POS Mediu. Ei sunt responsabili de organizarea licitațiilor și contractarea serviciilor și a lucrărilor, implementarea proiectului conform obiectivelor acestuia, monitorizarea și raportarea stadiului implementării la AM/OI, stabilirea unui sistem separat de contabilitate a proiectului sau a unui cod contabil separat pentru toate tranzacțiile efectuate pe proiect, asigurarea unei piste corespunzătoare de audit.

Comitetul de Monitorizare pentru POS Mediu are ca rol principal monitorizarea eficacității și calității implementării programului. Din Comitet fac parte reprezentanți ai ministerelor cu rol de autoritate de management, ai asociațiilor patronale și profesionale relevante pentru domeniile finanțate prin POS Mediu, ai societății civile și ONG-urilor active în domeniul mediului, ai Comisiei Europene și ai instituțiilor financiare internaționale.

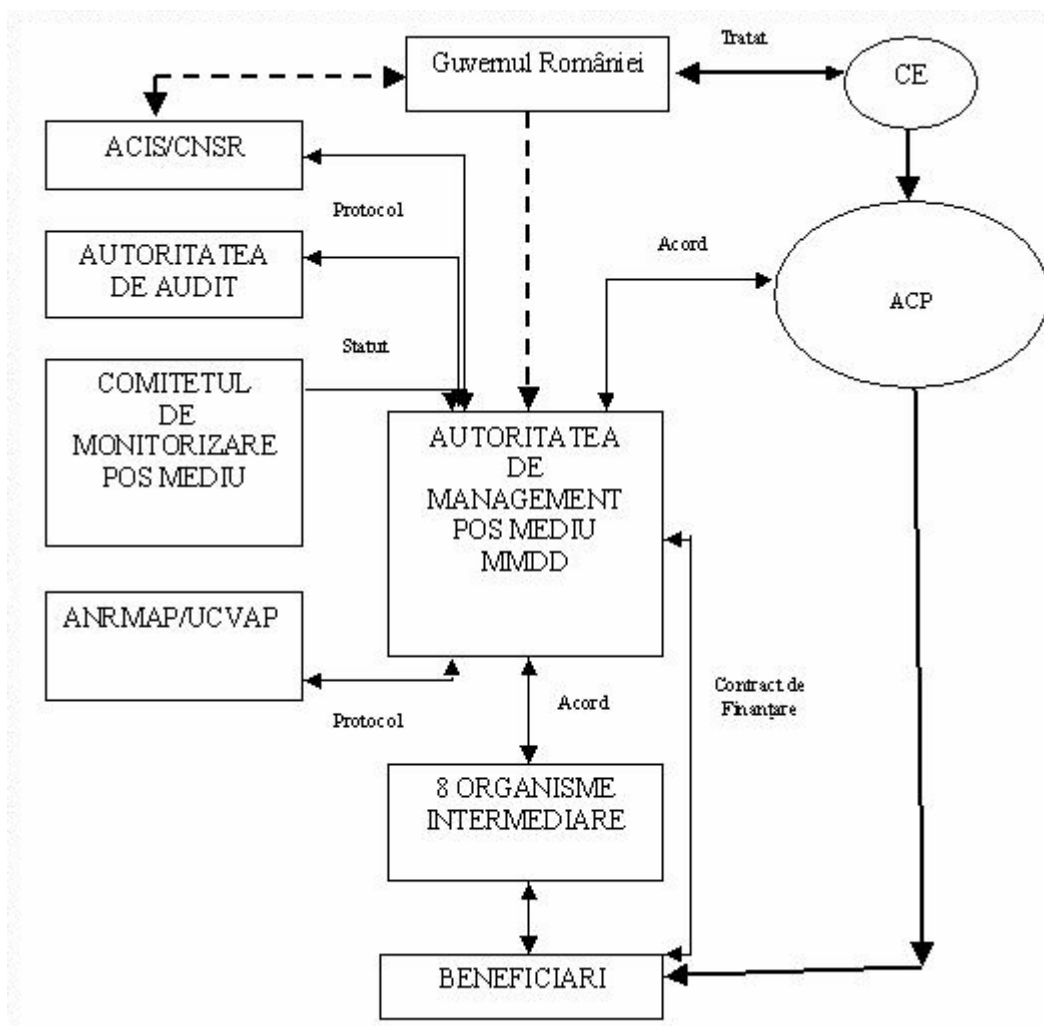
Autoritatea de Certificare și Plată este stabilită în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, organizată ca direcție generală. În cadrul ACP există două unități separate Unitatea de Certificare și Unitatea de Plată, fiecare dintre acestea fiind în coordonarea unui Director General Adjunct.

<p>Organismul competent pentru primirea plăților de la Comisia Europeană pentru POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.</p> <p>Organismul responsabil pentru efectuarea plăților către beneficiarii POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.</p>
<p>Autoritatea de Audit, care funcționează pe lângă Curtea de Conturi, pe de o parte, precum și unitatea de audit intern din cadrul MMDD, pe de altă parte, vor asigura auditul de sistem pentru POS Mediu.</p>
<p>Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP) – este o instituție independentă care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică, după ce acesta a fost derulat de beneficiar (control ex-post).</p>
<p>Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP) – este un departament din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică înainte de derularea acestuia (control ex-ante).</p>

După finalizarea procesului de selecție și aprobarea proiectelor de către Autoritatea de Management POS Mediu/Comisia Europeană, beneficiarii proiectelor vor încheia un contract de finanțare cu AM. Acest contract va conține prevederi referitoare la valoarea aprobată a proiectului, condițiile de plată și de rambursare a cheltuielilor, cofinanțarea, responsabilități privind implementarea proiectului, informarea și publicitatea, monitorizare și control.

Pentru demararea implementării proiectului beneficiarii au dreptul la un avans (prefinanțare), acordat în condițiile specificate de cadrul legislativ în vigoare (pentru detalii vezi cap. IV Informații privind implementarea și finanțarea proiectelor. Este important de precizat că pentru proiectele finanțate din instrumente structurale cheltuirea banilor se face după principiul rambursării, adică beneficiarul cheltuiește din sumele proprii și apoi solicită rambursarea sumelor aferente printr-o cerere de rambursare, însoțită de documente justificative. Controlul financiar este asigurat pe mai multe niveluri pentru POS Mediu – de către OI-uri, AM și Ministerul Economiei și Finanțelor (prin Autoritatea de Certificare și Plată).

Mecanismul de implementare a POS Mediu este prezentat schematic în figura de mai jos.

Schema de implementare a POS Mediu

1.2 Axa Prioritară 3 – “Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”

1.2.1 Cadrul general

Cea de-a treia axă prioritară a POS Mediu vizează “Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”.

Așa cum a fost descris în POS Mediu, statisticile arată că *emisiile de poluanți atmosferici* provenind de la instalațiile mari de ardere care utilizează combustibili fosili și care produc energie și căldură (prin co-generare) au un impact semnificativ asupra mediului. Aceste instalații emit **concentrații ridicate de dioxid de sulf, oxizi de azot, pulberi, metale grele** (care cauzează ploai acide și presupun un risc enorm pentru sănătatea populației, în special în marile zone industriale) **și gaze cu efect de seră, precum dioxid de carbon și metan.**

România trebuie să depună, în continuare, eforturi considerabile pentru reducerea emisiilor de SO₂ în vederea conformării cu cerințele Protocolului de la Goteborg. Mai mult decât atât, **până în 2013** trebuie înregistrate **reduceri majore ale emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi** provenite de la instalațiile mari de ardere (IMA), în vederea conformării cu Directiva

2001/80/CE (o reducere de aproape 4 ori de la plafonul intermediar de 540000 tone în 2007 la 148000 tone în 2013).¹

Emisiile în aer ale poluanților proveniți de la IMA au impact deosebit de negativ asupra sănătății umane și mediului și reprezintă cea mai importantă parte a emisiilor totale de SO₂ și NO_x în zonele urbane, accentuând fenomenele de acidifiere și de formare a ozonului troposferic.

În 26 dintre cele mai mari localități din România², IMA sunt principalele surse de producere a energiei termice și a apei calde pentru populație, dar și principalele surse de poluare, din cauza combustibililor fosili utilizați în aceste instalații. (cărbune, păcură).

1.2.2 Strategia de finanțare

Activitățile avute în vedere în cadrul POS Mediu vizează **reducerea impactului negativ asupra mediului și sănătății umane în acele aglomerări cele mai poluate din cauza sistemelor învechite de încălzire urbană**. Intervențiile se vor baza pe o strategie de încălzire locală pe termen mediu/lung. Principalul scop îl constituie utilizarea eficientă a surselor de energie neregenerabile și, acolo unde este posibil, utilizarea surselor de energie regenerabilă și a celor mai puțin poluante surse de energie pentru sistemele de încălzire urbană.

Pentru a îmbunătăți situația în acest domeniu, precum și pentru conformarea deplină cu acquis-ul comunitar în domeniu, au fost stabilite anumite obiective ce vor primi sprijin financiar. Aplicațiilor le este recomandat să facă trimitere la aceste obiective, respectiv la documentele support naționale și regionale care descriu aceste obiective și evidențiază nevoile investiționale prezentate în aplicație.

Obiective

- *Reducerea efectelor schimbărilor climatice și reducerea emisiilor de poluanți proveniți de la sistemele de încălzire urbană în localitățile cele mai afectate de poluare;*
- *Ameliorarea nivelului minim de concentrație a poluanților în localitățile vizate;*
- *Îmbunătățirea sănătății populației în localitățile afectate.*

1.2.3 Alocarea financiară

Pentru perioada 2007-2013, fondurile alocate pentru finanțarea proiectelor din Axa Prioritară 3 a POS Mediu se ridică la aproximativ 458 milioane Euro, din care 229.268.644 Euro reprezintă finanțare din FC, iar 229.268.644 Euro cofinanțare națională.

Alocarea financiară orientativă pentru aceasta axă este prezentată în tabelul de mai jos:

An	TOTAL în Euro, din care:	Contribuție UE în Euro (FC)	Cofinanțare națională în Euro (buget de stat și bugete locale)
2007	0	0	0
2008	38.967.558	19.483.779	19.483.779
2009	66.244.848	33.122.424	33.122.424
2010	90.092.994	45.046.497	45.046.497

¹ Cerința de reducere a emisiilor de oxizi de azot provenind de la IMA este mai puțin strictă, de la 128000 tone în 2007 la 112000 tone în 2013.

² Sursa: Planul de implementare pentru Directiva Nr. 2001/80/EC

2011	75.813.254	37.906.627	37.906.627
2012	70.299.562	35.149.781	35.149.781
2013	117.119.072	58.559.536	58.559.536
TOTAL	458.537.288	229.268.644	229.268.644

1.2.4 Cadrul legislativ

Baza legală a acestui ghid este reprezentată de POS Mediu, aprobat prin Decizie a Comisiei Europene în data de 11 iulie 2007, disponibil pe pagina de internet a MMDD www.mmediu.ro.

Cadrul legislativ pentru sectorul de încălzire urbană

- Directiva Consiliului 96/62/CE privind evaluarea și gestiunea calității aerului ambiental - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0062:EN:HTML>
- Directiva Consiliului 96/61/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0061:EN:HTML>
- Directiva Parlamentului și a Consiliului 2001/80/CE privind limitarea emisiilor anumitor poluanți care privesc de la instalațiile mari de ardere - http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2001/l_309/l_30920011127en00010021.pdf
- Directiva Parlamentului și a Consiliului 2001/81/CE privind plafoanele naționale de emisii pentru anumiți poluanți atmosferici - http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2001/l_309/l_30920011127en00220030.pdf
- OUG nr. 243/28.11.2000 (M.Of. 633/06.12.2000) privind protecția atmosferei, aprobată prin Legea nr. 655/20.11.2001 (OJ No 773/04.12.2001);
- OM nr. 592/25.06.2002 (M.Of. 765/21.10.2002) pentru aprobarea normelor privind emisiile de SO₂, NO₂, NO_x, particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), plumb, benzene, monoxid de carbon, benzene și ozon în aerul ambiental;
- OM nr. 745/30.08.2002 (M. Of. 739/09.10.2002) privind stabilirea aglomerărilor și clasificarea acestora , precum și a zonelor în vederea evaluării calității aerului în România;
- OM nr. 586/07.04.2004 (M. Of. 389/03.05.2004) privind înființarea și organizarea Sistemului Național de Evaluare și Gestiune Integrată a Calității Aerului (SNEGICA);
- HG nr. 731/14.05.2004 (M. Of. 496/02.06.2004) privind adoptarea Strategiei Naționale de Protecție a Atmosferei;
- HG nr. 543/07.04.2004 (OJ No 393/04.05.2004) privind elaborarea și implementarea planurilor și programeor de gestiune a calității aerului;
- HG nr. 541/17.05.2003 (M.Of. 365/29.05.2003) privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți de la instalațiile mari de ardere;
- OM nr. 833/2005 pentru aprobarea Programului național de reducere a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi provenite de la instalațiile mari de ardere;
- HG 1856/22.12.2005 (M.Of. 23/11.01.2006) privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici;

- HG 1879/2006 (M. Of. 27/16.01.2007) pentru aprobarea Programului național de reducere progresivă a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili și amoniac

Cadrul legislativ privind instrumentele structurale

- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999;
- Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999
- Regulamentul (CE) Nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională;
- Regulamentul nr. 1828/2006 din 8 decembrie 2006 al Comisiei stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune;
- Programul Operational Sectorial Mediu;
- Documentul Cadru de Implementare a POS Mediu;
- HG nr. 457/2008 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale
- HG 368/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile;
- OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
- HG 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale
- Ordin comun al MMDD și MEF nr. 1453/2007 privind eligibilitatea cheltuielilor pentru POS Mediu;

II. REGULI PRIVIND PREGĂTIREA ȘI EVALUAREA PROIECTELOR

II. 1. Reguli privind pregătirea proiectelor

Acest capitol oferă informații esențiale care trebuie incluse în anexele la Cererea de Finanțare (Master Plan, Studiu de Fezabilitate, Analiză Economică și Financiară, Analiză Instituțională și Evaluarea Impactului asupra Mediului) și criteriile utilizate în evaluarea acestor proiecte.

MASTER PLANUL

Are ca scop stabilirea și prioritizarea nevoilor și investițiilor pentru a realiza – cu cele mai mici costuri - deplina conformare cu directivele relevante ale CE ținând cont de suportabilitatea investiției pentru populație și de capacitatea locală de implementare. Elaborarea Master Planului va ține seama și de dezvoltarea urbană așteptată.

Master Planul trebuie să furnizeze date privind:

1. Planurile de dezvoltare urbană și regională, precum și date socio-economice cu privire la zona proiectului

- Informații cu privire la urbanismul actual, date socio-economice și alte informații de bază privind grupurile țintă, inclusiv activități comerciale și industriale locale și perspectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung.
- O estimare a celor mai probabile tendințe de dezvoltare pe o perioadă de 30 de ani la nivel de județ/ regiune (dacă nu există un plan de dezvoltare oficial pentru aglomerările din zona cuprinsă în proiect).
- Date socio-economice (inclusiv informații cu privire la veniturile pe gospodărie, mărimea gospodăriilor, cheltuieli medii pentru bunuri esențiale, consum de apă pe cap de locuitor și pe zi etc.) obținute din surse locale și verificate pe bază de sondaje limitate (descrierea detaliată a metodologiei propuse pentru aceste sondaje se va prezenta în Propunerea tehnică).

2. Situația actuală în sistemele de termoficare, nevoia de reabilitare și estimarea costurilor

- ***Baza de date de costuri unitare*** trebuie să conțină date privind costuri unitare legate de proiectele din domeniul termoficării ce vor fi utilizate pentru devizele de cost necesare prezentului contract.

- ***Studii de investigare***

3. Propuneri de parametri fundamentali de proiectare pentru o perioadă de 30 de ani

4. Dezvoltarea unui model al macro-suportabilității pentru o perioadă de proiectare de 30 de ani

5. Elaborarea Master Planului pentru servicii de termoficare la nivel municipal pe o perioadă de 30 de ani

6. Stabilirea priorităților de investiții în vederea includerii în prima etapă a Master Planului

Sistemul de termoficare propus pentru cofinanțare UE cu includerea măsurilor prioritare cu impact pozitiv asupra calității și cantității de servicii furnizate și asupra protecției mediului.

7. Concluziile evaluării macro-suportabilității și prefezabilității proiectului

- Respectarea criteriilor privind raportul de macro-suportabilitate, structura instituțională și fiabilitatea financiară a activității (dacă o alternativă a proiectului nu respectă criteriul macro-suportabilității, ea va trebui redimensionată corespunzător, iar dacă se găsește o alternativă potrivită va putea fi verificată și prin prisma altor criterii.
- Identificarea lipsurilor (de natură instituțională, financiară, tehnică etc.) ce vor fi discutate într-un Raport intermediar în vederea adoptării acțiunilor corective într-un termen cât mai apropiat.

Master Planul va avea atașată lista de investiții rezultată în urma prioritizării, precum și documente care demonstrează faptul că autoritățile locale sunt de acord cu lista propusă.

STUDIUL DE FEZABILITATE

Studiul de fezabilitate se va concentra pe investițiile incluse în prima fază a implementării Master Planul aprobat, corespunzător „proiectului” ce va fi propus pentru cofinanțare din partea UE. Pe baza Master Planului, studiul de fezabilitate va discuta definiția proiectului, va elabora conceptul preliminar și caracteristicile tehnice, comparând soluțiile alternative mai aprofundate pentru a asigura alegerea soluțiilor celor mai eficiente din punctul de vedere al costurilor. Reabilitarea sau construcția de noi instalații vor trebui făcute în conformitate cu standardele stabilite prin directivele CE relevante și cu legislația română în vigoare. Acolo unde va fi cazul, vor trebui propuse soluții flexibile care să permită îmbunătățirea / extinderea instalațiilor noi.

Studiile tehnice de reabilitare sau construcție de noi instalații vor trebui făcute în conformitate cu standardele stabilite prin directivele CE și cu legislația română în domeniul termoficării. Toate măsurile propuse vor trebui să țină seama de perioadele de tranziție stabilite pentru implementarea directivei UE relevante, conform acordului încheiat între România și UE în sectorul de mediu.

Trebuie avut în vedere că CE va acorda asistență de cofinanțare numai pentru a garanta respectarea standardelor din directivele CE.

Studiul de fezabilitate va consta din studii tehnice, financiare și instituționale și proiecte necesare pregătirii cererii de cofinanțare UE pentru proiect. Totodată, studiul de fezabilitate trebuie să fie întocmit potrivit cerințelor CE /IFI și legislației române (OUG 45/2003 și HG 978/2001).

Planul de achiziții

Ca parte integrantă a activității de elaborare a unui program de investiții suportabil, trebuie pregătit un plan de achiziții pentru fiecare proiect. Planul de achiziții trebuie să țină cont de prevederile legale în vigoare privind achizițiile publice.

Devize de cost

- Prezentarea devizelor de cost detaliate (în euro) pentru proiectul propus

- Estimarea costurilor trebuie să se facă detaliat, cu subîmpărțirea costurilor pe elemente de proiect și să se sprijine pe ipoteze și baze de calcul cu suficiente detalii ca să permită o analiză amănunțită. Devizele și revizuirile acestora trebuie date și trebuie să prezinte defalcat costurile locale și externe, taxele și impozitele locale, costurile de proiectare, supraveghere, juridice și de administrare asociate proiectelor, onorariile consultanților și alocațiile pentru creșteri de preț și neprevăzute
- Detalii complete cu privire la costurile de planificare, proiectare, supravegherea construcției și de exploatare, întreținere și management pentru operator; detalii privind variația așteptată a costurilor de exploatare și întreținere în viitor (estimări anuale și baze de calcul)
- Estimarea unui program de cheltuieli anuale pentru fiecare proiect. Calendarul se va subîmpărți pentru a arăta cerințele pentru componentele majore ale proiectului și va trebui coordonat cu programarea estimativă a lucrărilor de construcție.

Recuperarea costurilor

- Efectuarea unui studiu de tarif, în care să se analizeze actuala structură a tarifelor și să se recomande un nou sistem de tarifare în bloc pentru fiecare proiect cu scopul de a maximiza veniturile cu suportabilitatea unor servicii adecvate pentru toate grupele de venit.
- Analizarea și separat structura tarifului pentru consumatorii industriali, comerciali și casnici.

Studiul de Fezabilitate va avea atașat lista de investiții rezultată în urma prioritizării, precum și Hotărâri ale Consiliilor Locale/Județean privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatorilor tehnico- economici; de asemenea, vor fi atașate avizele, acordurile și autorizațiile solicitate conform legislației în vigoare.

ANALIZĂ INSTITUȚIONALĂ

Scopul analizei instituționale este de a se asigura de existența unui cadru instituțional robust pentru o bună implementare a proiectelor și o bună exploatare a instalațiilor de infrastructură construite cu fonduri UE.

Analiza Instituțională trebuie să furnizeze date privind:

- Definirea structurilor de cooperare dintre autoritățile locale în vederea pregătirii și implementării proiectelor.
- Analiza situației actuale, constând din, dar nu numai, structura instituțională a serviciilor de termoficare din zona cuprinsă de fiecare proiect propus, inclusiv restructurările deja stabilite; analiza competențelor manageriale și operaționale, descrierea formei de proprietate asupra activelor și condițiilor, a stării serviciilor de apă, conceptelor de operare și întreținere, aranjamentelor și obligațiilor contractuale, a mecanismelor de stabilire a tarifelor, analiza financiară a registrelor contabile, evaluarea capacității resurselor umane.
- Analiza Planului de acțiune existent pentru dezvoltarea instituțională; analiza schimbărilor necesare pentru a asigura cerințele minime din punctul de vedere al conducerii instituției și viabilității financiare.
- Analiza problemelor nerezolvate, care ar putea împiedica pregătirea, aprecierea și aprobarea cererilor de proiecte finanțate din fonduri UE.

- Identificarea necesității de reformare viitoare, de dezvoltare a capacității, propunerea conceptelor de administrare viitoare a sistemului (organizare, necesar de forță de muncă, de echipamente, de exploatare și întreținere etc.).
- Evaluarea conformării cadrului instituțional cu cerințele UE în domeniu și a gradului de funcționalitate a acestuia în faza de implementare a proiectului.

ANALIZA COST-BENEFICIU

Proiectele de mediu susținute de FC generează venituri prin taxele de utilizare plătite de industrie, agenții comerciali și gospodării pentru serviciile oferite.

Cerința minimă este ca proiectele să fie durabile pe durata lor de existență economică, adică să asigure un flux de venituri suficient pentru a acoperi costurile de operare și întreținere. Există, însă, un al doilea aspect al analizei financiare, de importanță critică și anume, estimarea nivelului de studiu necesar pentru ca proiectul să devină viabil din punct de vedere financiar.

Elemente ale unei analize cost –beneficiu pentru un proiect :

- A) **Analiza financiară**
- B) **Analiza economică**
- C) **Analiza sensibilității și a riscului**
- D) **Aspecte specifice**

A) Analiză financiară

Analiza financiară se realizează pentru a calcula indicatorii de performanță financiară a proiectului.

Metodologia recomandată este **analiza fluxului de numerar scontat (FNA)** care este operaționalizată printr-un **model financiar**. Modelul se elaborează pentru întreaga durată a existenței economice a proiectului (de obicei 30 de ani) și este utilizat pentru estimarea valorii scontate a viitoarelor venituri nete (respectiv venituri minus costul de exploatare și întreținere) care poate fi comparată cu valoarea scontată a costului capitalului).

- Modelul financiar trebuie să includă toate elementele de cost, costul capitalului și toate costurile de exploatare și întreținere aferente. (Proiectul tehnic al proiectului și evaluarea costului investiției propuse oferă o bună bază pentru determinarea costului capitalului ce se va utiliza în modelul financiar).Trebuie incluse toate costurile necesare pentru realizarea proiectului (studii de fezabilitate, achiziționarea terenurilor, studii tehnice și de proiectare, construcții, echipamente etc. Aceste costuri trebuie înregistrate în anul în care apar și includ toate costurile, chiar dacă nu sunt eligibile pentru cofinanțarea acordată de UE. Amortizarea și fondurile de rezervă nu se includ în analiza fluxului de lichidități scontat. (Amortizarea poate fi inclusă în tarif pentru a permite înlocuirea infrastructurii la un moment dat, în viitor.) Dacă proiectul propus este susținut de o analiză detaliată a riscului, fondurile de rezervă se pot include în costuri eligibile, fără a depăși 10% din costul total de investiție. Costurile de rambursare a împrumutului nu se includ la costurile de exploatare. Pentru a nu folosi factori deflaționisți diferiți pentru diferite variabile, modelul trebuie să fie estimat în termeni reali. Aceasta nu înseamnă că anumite variabile trebuie să rămână fixate la valorile din Anul 1.
- Motivarea ratei de scont utilizată în model. Dacă modelul este estimat în termeni reali, rata de scont trebuie să fie cea reală și nu cea nominală. CE recomandă utilizarea unei rate de scont de 5% în termeni reali.
- Calcularea raportului de suportabilitate a tarifului proiectat
- Determinarea politicii de tarificare astfel încât să se asigure viabilitatea financiară a operatorului și păstrarea tarifelor în limite suportabile (creșterile de tarif rămânând

suportabile în fiecare an). Modelele financiare trebuie să acorde o atenție deosebită necesității de asigurare costuri adecvate de personal pentru operatorul serviciilor.

Analiza financiară pentru un proiect major trebuie să furnizeze date despre:

- 1. Profitabilitatea financiară a investiției și a capitalului propriu (național)**
- 2. Determinarea contribuției corespunzătoare (maxime) din Fonduri**
- 3. Verificarea viabilității financiare a proiectului.**

1. Profitabilitatea financiară a investiției se poate evalua prin estimarea valorii financiare nete actuale și a ratei rentabilității financiare a investiției. Pentru ca un proiect să poată fi considerat eligibil pentru acordarea co-finanțării din Fonduri Europene, valoarea financiară netă scontată trebuie să fie negativă și rata de rentabilitate a investiției trebuie să fie așadar mai mici decât rata de actualizare folosită pentru analiză.

2. Stabilirea grantului UE se calculează prin metoda deficitului financiar.

3. Viabilitatea financiară a proiectului ar trebui să fie evaluată verificând dacă fluxurile de numerar net cumulate (care nu s-au scontat sunt pozitive pe durata întregii perioade de referință luate în considerare. Fluxurile nete de numerar ce trebuie luate în considerare în acest scop ar trebui să aibă în vedere costurile de investiții, toate resursele financiare (naționale și ale UE) și veniturile nete.

B) Analiza economică

- Descrierea impactului economic în termeni cantitativi. Trebuie descrise beneficiile economice ca și cele de natură socială, de mediu sau sănătate generate de proiect și vor trebui identificați beneficiarii proiectului. Dacă este posibilă cuantificarea tuturor costurilor relevante, atunci rezultatele analizei vor trebui prezentate cu utilizarea indicatorilor acceptați precum rata venitului economic intern, valoarea netă prezentă și raportul cost-beneficiu
- Elaborarea altor tipuri de analiză cuantificată, precum analiza multicriterială sau a eficienței economice, în cazul în care proiectul reprezintă numai o parte a unei investiții integrate mai mari
- Demonstrarea faptului că opțiunea tehnică aleasă este cea mai rentabilă din punct de vedere economic pentru conformarea cu standardele UE, utilizând și comparații cu proiecte similare.

C) Analiza sensibilității și a riscului

- Identificarea variabilelor cheie față de care situația financiară a operatorului este sensibilă
- Elaborarea unei serii de scenarii prin care să se testeze sensibilitatea proiectului față de schimbarea ipotezelor cheie pe care se bazează aceste variabile

D) Aspecte specifice

Suportabilitatea pentru categoriile cu venituri mici

Trebuie determinat modul în care schimbările politicii tarifare afectează gospodăriile cu diferite niveluri de venit, mai ales acele gospodării din categoriile cu venituri mici. Trebuie să se aibă în vedere impactul oricărui tip de subvenționări ale grupurilor sociale cu venituri mici

(ex. taxe diferențiate în funcție de venit, subvenționarea locuințelor pentru grupurile cu venituri mici etc.)

Toate aceste cerințe diverse (durabilitate, suportabilitate pentru gospodărie și organele de implementare a proiectelor, care determină mărimea subvenției necesare solicitate UE trebuie integrate în modelul financiar. Rezultatele analizei trebuie prezentate utilizând mai mulți indicatori (ex. RIV financiar, Valoarea Netă Presentă, suportabilitatea exprimată ca procent din venitul pe gospodărie pentru o anumită rată de finanțare nerambursabilă din partea UE.

Modelul trebuie să estimeze finanțarea nerambursabilă necesară pentru ca VNP să fie egală sau puțin mai mare decât zero pe baza aserțiunii că asistența nerambursabilă pentru care VNP este zero, fluxul net de lichidități al agenției de implementare nu va genera nici pierderi nici surplus față de operațiuni, ceea ce se poate considera a fi nivelul optim al finanțării nerambursabile.

Evaluarea performanței operatorului

Trebuie demonstrată viabilitatea operatorilor (organele de implementare) cu ajutorul proiecțiilor financiare pentru durata de existență a proiectului. Proiecțiile financiare ale operatorilor trebuie să se axeze pe lichidități (cu ajutorul modelului financiar) dar trebuie să cuprindă declarația de venit și fișa de bilanț prognozate. Performanța financiară a organului de implementare trebuie comparată cu performanța altor operatori similari.

Analiza cost beneficiu este anexată cererii de finanțare. Rezultatele analizei cost beneficiu se completează în secțiunea E din cererea de finanțare.

EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) trebuie să fie în conformitate cu prevederile Directivei Consiliului 85/337/CEE amendată prin 97/11/CE (Directiva privind EIM). Agențiile Locale pentru Protecția Mediului (APM) stabilesc dacă investițiile planificate sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Tot APM va determina și gradul și tipul de consultare a publicului, respectiv:

- a) dacă dezbaterea publică se referă la un studiu adecvat de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv un rezumat concis dar informativ cu caracter netehnic,
- b) modul în care studiul de impact și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea acceptului de mediu de către autoritățile responsabile.

Se va căuta în mod proactiv sfatul ONG relevante și interesate pe tot parcursul prezentărilor publice ale EIM.

Autoritatea de mediu competentă va decide dacă trebuie efectuată o EIM (respectiv pentru proiectele incluse în Anexa II a Directivei privind EIM), iar dacă decid să nu se efectueze EIM, justificarea acestei concluzii va trebui să fie explicată în cerere.

Rezultatele analizei sunt includerea costurilor de compensare remediere în devizele de cost preliminară ale proiectelor, cu costurile maxime de remediere și o înțelegere a impactului asupra mediului care să includă posibila identificare a efectelor inacceptabile care nu vor putea fi compensate.

Potrivit legislației naționale în vigoare, studiul impactului asupra mediului trebuie avizat de o firmă românească autorizată.

La EIM va fi atașat un dosar care va contine

1. sumar privind derularea si justificarea procedurii EIM, rezultatul acesteia (in special privind consultarea publicului).
2. opis pentru justificarea derularii procedurii de EIM in conformitate cu legislatia nationala (in special privind consultarea publicului).
3. documentele care atesta derularea procedurii conform cu legislația națională (in special privind consultarea publicului):..
 - a) Cererea de solicitare a Acordului de Mediu *(se anexează o copie a cererii)*
 - b) Anunțul public privind solicitarea Acordului de Mediu în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
 - c) Afișarea anunțului public privind solicitarea Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
 - d) Procesul verbal privind verificarea amplasamentului și lista de control aferentă *(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)*
 - e) Procesul verbal al ședinței Colectivului de Analiză Tehnică (CAT) pentru etapa de Încadrare *(se anexează copia documentului, semnată și având ștampila autorității de mediu)*
 - f) Titularul a fost informat de decizia CAT privind încadrarea proiectului *(se anexează o copie a adresei)*
 - g) Anunțul public privind etapa de Încadrare în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
 - h) Afișarea anunțului public privind etapa de Încadrare de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
 - i) Lista de control pentru Definirea domeniului evaluării *(se anexează o copie a documentului)*
 - j) Titularul a fost informat de decizia CAT privind definirea domeniului evaluării *(se anexează o copie a adresei)*
 - k) Depunerea la APM/ARPM a Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului *(realizat de către consultant)* la data de _*(se anexează o copie a documentului)*; se anexează copia Rezumatului Fără Caracter Tehnic

l) Anunțul public privind dezbateră publică în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*

m) Afișarea anunțului public privind dezbateră publică de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*

n) Minuta dezbaterii publice care a avut loc în data de ____, însoțită de lista participanților cu nume, semnături și calitatea acestora *(se anexează o copie a documentației, datată, cu semnătura și ștampila autorității de mediu)*

o) Formularul cu observațiile publicului și evaluarea/soluționarea problemelor semnalate *(se anexează o copie a documentației referitoare la soluționările observațiilor primite din partea publicului, având semnătura și ștampila autorității de mediu)*

p) Procesul verbal privind etapa de analiză a calității Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului și lista de control aferentă *(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)*

q) Decizia transmisă de APM/ARPM titularului proiectului, însoțită de conținutul deciziei, condițiile și motivele emiterii, descrierea măsurilor de prevenire, reducere și eliminare a posibilelor efectelor adverse asupra mediului - Art. 46 din OM 860/2002 *(se anexează o copie a deciziei, având semnătura și ștampila autorității de mediu)*

r) Anunțul public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*

s) Afișarea anunțului public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*

t) Emiteră Acordului de Mediu *(se anexează copia documentului)*

La dosarul EIM se va atașa și copia după avizul NATURA 2000.

III. CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTELOR DE INVESTIȚII

Proiectele de investiții vor fi evaluate și selectate în baza a trei categorii de criterii – 1) admisibilitate; 2) eligibilitate; 3) relevanță și maturitate. Aceste criterii au fost aprobate de către Comitetul de Monitorizare POS Mediu în reuniunea din data de 21 septembrie 2007.

Pentru categoriile de criterii 1 (admisibilitate) și 2 (eligibilitate), se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU, toate proiectele care primesc „DA” urmând a fi evaluate mai departe. Pentru cele care primesc „NU”, solicitanții vor fi înștiințați imediat cu privire la decizia luată.

În cazul în care documentele transmise sunt incomplete și nu se poate lua o decizie, pot fi cerute solicitanților eventuale completări ale documentelor.

Categoria 3 de criterii include două sub-criterii - relevanță și maturitate – cu pondere egală. Fiecare sub-criteriu este notat până la 10, pentru calificare fiind necesare minimum 6 puncte.

Detalii suplimentare sunt furnizate în capitolele următoare.

III.1 Criterii privind admisibilitatea

Verificarea admisibilității cererilor de finanțare se va face utilizând următoarele criterii:

A. Utilizarea formatului standard al cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie completate utilizând formatul standard. Transmiterea cererii de finanțare în alt format și /sau modificarea celui standard atrage după sine respingerea cererii de finanțare.

B. Modalitatea de completare a cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie completate corect și clar, în limba engleza. Nu se acceptă completarea de mână, modificări și ștersături.

C. Modalitatea de transmitere a cererilor de finanțare

Cererile de finanțare, inclusiv anexele, trebuie transmise atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic (pe CD), în plic sigilat, prin poștă, curier sau personal la adresele Organismelor Intermediare.

Cererea de finanțare pe suport de hârtie va trebui transmisă într-un exemplar original și 3 copii. Varianta electronică va fi inscripționată pe 1 CD ce trebuie transmis în același plic în care se află varianta tipărită/pe suport de hârtie. Versiunea electronică a cererii de finanțare și cea pe suport de hârtie trebuie să fie identice.

Transmiterea prin e-mail a cererii de finanțare atrage după sine respingerea acesteia.

În vederea facilitării procesului de evaluare, solicitanții sunt rugați să prezinte cererea de finanțare originală și cele 3 copii în format A4, legate și marcate corespunzător.

Solicitanții trebuie să verifice dacă dosarul de cerere de finanțare este complet prin confruntarea conținutului acestuia cu fișa de control a Cererii de finanțare (vezi Anexa 2).

III. 2 Criterii de eligibilitate

Verificarea eligibilității se va face utilizând criterii de eligibilitate specifice referitoare la solicitant, proiect și cheltuielile propuse pentru implementarea proiectului.

III.2.1. Eligibilitatea solicitantului

Solicitantul eligibil este entitatea care îndeplinește următoarele criterii:

1. Face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu la axa prioritară 3
În cadrul axei prioritare 3 – „Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate”, solicitantul trebuie să facă parte din categoria autorităților publice locale.
2. Îndeplinește următoarele criterii de natură instituțională, legală și financiară.

- 1.1 Există un contract valabil de delegare a serviciilor de termoficare, semnat între municipalitate și operator;
- 2.2 Selecția operatorului local al serviciilor de termoficare este realizată prin licitație publică (documente justificative solicitate de AM), iar operatorul este licențiat potrivit prevederilor legislației în vigoare;
- 2.3 Operatorul serviciilor de termoficare este și producătorul, transportatorul și distribuitorul agentului termic pentru populație;
- 2.4 Existența viabilității financiare pe termen lung, care să asigure operarea și întreținerea investițiilor planificate.
- 2.5 Există dovezi privind asigurarea surselor și mecanismului de cofinanțare a proiectului (scrisori de intenție de la bănci comerciale privind interesul de a cofinanța proiectul, hotărâri ale CL din care să reiasă mecanismul de cofinanțare aferent bugetelor locale, declarația de angajament din Anexa 5 a acestui ghid)

III.2.2 Eligibilitatea proiectelor finanțate

Proiectul propus în cererea de finanțare poate fi considerat eligibil în cadrul POS Mediu dacă îndeplinește următoarele criterii:

1) Proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni ale axei prioritare 3, după cum urmează:
<ul style="list-style-type: none"> • Introducerea BAT (cele mai bune tehnici disponibile) pentru reducerea emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi; • Reabilitarea boilerelor și a turbinelor; • Introducerea unui sistem îmbunătățit de contorizare; • Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme ; • Reabilitarea rețelelor de distribuție a apei calde și a căldurii (inclusiv reproiectarea rețelelor dacă acest lucru este justificat din rațiuni de cost –eficiență); • Asistență tehnică pentru pregătirea proiectului, elaborarea studiilor de opțiuni, managementul, supervizarea lucrărilor și publicitatea proiectului, inclusiv campanii de conștientizare a publicului.
2) Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
3) Investițiile propuse sunt conforme cu strategia locală de încălzire
4) Aria de acoperire a proiectului este la nivel de municipalitate.
5) Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat.
Proiectul depus în cadrul Axei prioritare 3 - „Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate” trebuie să respecte legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile și achizițiilor publice.
Proiectul trebuie să includă activități de informare și publicitate, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1828/2006 al Comisiei stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006, care conține prevederi generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.
6) Solicitantul nu beneficiază de asistență financiară (grant, buget de stat, buget local, împrumuturi externe) pentru implementarea proiectului propus pentru finanțare.
În formularul anexat cererii de finanțare Declarația de eligibilitate, solicitantul trebuie să

declare pe proprie răspundere că nu a beneficiat de asistență financiară (grant, buget de stat, buget local, împrumuturi externe) pentru implementarea aceluiași proiect.

7) Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor

În formularul anexat cererii de finanțare Declarația de eligibilitate, solicitantul trebuie să declare că respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.

III.3 Criterii privind relevanța și maturitatea proiectului

Criteriile privind relevanța și maturitatea proiectului vizează:

- **Relevanța proiectului** – reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor generale POS Mediu și a celor specifice aferente axei prioritare 3, precum și la conformarea cu prevederile legislației comunitare și naționale privind protecția atmosferei;
- **Maturitatea proiectului** – reflectată în calitatea proiectului propus (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, stadiul obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor, planul de achiziții, planul financiar, capacitatea financiară a beneficiarului de a implementa proiectul etc.).

Pentru criteriile de relevanță și maturitate se acordă un punctaj de la 1 la 10. Pentru calificare, proiectul trebuie să obțină minim 6 puncte.

Dacă o propunere de proiect nu are punctaj suficient pentru calificare, aceasta presupune una din următoarele două situații: fie contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu este ne semnificativă, fie este insuficient pregătită și necesită o revizuire considerabilă.

Subcriteriile de evaluare sunt prezentate mai jos.

III.3.1. Relevanța proiectului este evaluată utilizând următoarele sub-criterii

- Contribuția proiectului la atingerea obiectivelor generale și specifice din POS Mediu – Axa prioritară 3;
- Contribuția proiectului în vederea conformării cu obligațiile asumate prin Tratatul de Aderare în sectorul de protecția atmosferei.
- Proiectul generează beneficii reale;
- Proiectul are un impact pozitiv asupra mediului și sănătății umane.

III.3.2. Maturitatea proiectului

Maturitatea proiectului este evaluată prin calitatea propunerii tehnice și a celei financiare, existența unui cadru adecvat pentru implementarea proiectului (managementul proiectului, resurse alocate, logistică, echipamente, roluri și responsabilități clar definite, acoperirea domeniilor de expertiză necesare în proiect), precum și spijinul acordat proiectului de către autoritățile competente sau alți factori relevanți.

Totodată, maturitatea proiectului este dată de stadiul pregătirii documentației proiectului (studiul de impact asupra mediului, studiul de fezabilitate, autorizații/acorduri/avize, alte studii etc.). Obiectivele și activitățile proiectului, precum și justificarea importanței și necesității acestuia trebuie specificate clar.

Proiectul trebuie să fie viabil, soluția propusă de acesta trebuie să aibă valabilitate îndelungată (activitatea va continua și după finalizarea proiectului). Bugetul proiectului trebuie să fie corelat cu obiectivele și activitățile acestuia. Proiectul trebuie să conțină un set de indicatori, care să cuantifice rezultatele așteptate ale proiectului, în corelație cu indicatorii specificați în

POS Mediu la Axa prioritară 3. Riscurile care pot interveni în implementarea proiectului trebuie identificate și trebuie propuse măsuri de prevenire a acestora. Experiența solicitantului în managementul unor proiecte similare constituie un avantaj. Solicitantul trebuie să demonstreze că are capacitatea financiară pentru implementarea proiectului – acoperirea cheltuielilor neeligibile, costurilor de operare (după caz).

III.4. Reguli de eligibilitate a cheltuielilor

Pentru a fi rambursată, o cheltuială trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:

1. să fie conformă cu prevederile contractului de finanțare.
2. să fie conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare.
3. să fie efectiv plătită de beneficiar până la data de 31 decembrie 2015.
4. să fie efectiv plătită după 1 ianuarie 2007 (în cazul cheltuielilor efectuate înainte de depunerea cererii de finanțare).
5. se încadrează în lista cheltuielilor eligibile aferente axei prioritare 3 din POS Mediu (Anexa 3 a acestui ghid).

IV.PROCEDURA DE SELECȚIE A PROIECTELOR

IV.1 Instrucțiuni de completare a cererii de finanțare

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării din POS Mediu, Axa prioritară 3, solicitantul trebuie să completeze o **cerere de finanțare**. Formatul standard al acesteia este prezentat în Anexa 1 la acest ghid și este disponibil, în mod gratuit, în format electronic la adresa: (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newreg10713_en.htm).

Cererea de finanțare trebuie însoțită de anumite anexe care fac parte integrantă din Cererea de finanțare. Solicitantul va întocmi Cererea de finanțare și anexele în limba engleză (acolo unde este cazul). Cererile de finanțare trebuie transmise în format tipărit; cererile completate de mână sau cu ștersături și modificări nu vor fi acceptate, vor fi propuse pentru revizuire.

Dosarul Cererii de finanțare se numerotează începând de la pagina de cuprins (pagina 0) și se continuă numerotarea inclusiv la anexe, în ordinea precizată în formularul Cererii de finanțare.

Completarea cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, furnizați informațiile într-o manieră concisă, dar completă, prezentați date relevante pentru înțelegerea proiectului, prezentați acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, cuantificați pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, prezentați un calendar realist de implementare etc.

Formularului Cererii de finanțare, prezentat în Anexa 1 a acestui ghid, îi sunt atașate următoarele documente suport (anexe) :

1. Aviz Natura 2000
2. Analiza cost beneficiu
3. Master Plan
4. Studiu de Fezabilitate
5. Analiza Institutională
6. Evaluarea Impactului asupra Mediului
7. Alte Avize/autorizații/acorduri/certificate atașate

Transmiterea cererii de finanțare în alt format și /sau modificarea formatului standard atrage după sine neacceptarea acesteia, urmând a fi revizuită conform modelului standard!

Anexele care sunt incomplete sau care nu sunt semnate, ștampilate și datate pot fi de asemenea neacceptate, urmând a fi revizuite.

Pentru a se asigura că formularul cererii de finanțare respectă formatul standard și este însoțit de toate anexele cerute, solicitantul este rugat să completeze Anexa 2 - Fișa de control a Cererii de finanțare (pentru solicitant).

IV.2 Depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare împreună cu scrisoarea de aprobare și înaintare a cererii de finanțare prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru acuratețea informațiilor trebuie transmise prin poștă, în mod recomandat, prin curier privat, sau înmânate direct (o confirmare de primire semnată și datată îi va fi înmănată celui care o predă) la sediul Autorității de Management: strada Justiției, nr. 59-61, București, sector 4.

AM, prin Direcția Programare și Evaluare, va primi cererile de finanțare transmise de către solicitanți; acestea vor fi repartizate consilierilor din cadrul SEP pentru a fi supuse procesului de evaluare. Pentru eventuale clarificări, solicitanții pot contacta instituția mai sus menționată (prin telefon sau e-mail).

IV.3 Etapele de evaluare și selecție

Procedura de evaluare a proiectelor propuse pentru finanțare în cadrul axei 1 a POS Mediu va cuprinde 4 etape:

1. Verificarea conformității administrative a cererii de finanțare (criterii de admisibilitate).
2. Verificarea eligibilității (criterii de eligibilitate).
3. Evaluarea proiectelor (criterii de relevanță și maturitate).
4. Vizite în teren după caz.

Pentru primele 2 etape corespunzătoare verificării administrative și de eligibilitate, se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU. În cazul în care documentele transmise sunt incomplete și nu se poate lua o decizie, pot fi cerute solicitanților eventuale completări ale documentelor. Ca rezultat al verificării:

- proiectele care primesc „DA” la toate criteriile vor fi supuse evaluării

Etapa 3 constă în evaluarea proiectelor după două criterii majore - relevanță și maturitate – acestea având pondere egală. Fiecare criteriu este notat de la 0 la 10, pentru calificare fiind necesare minimum 6 puncte pentru fiecare. Rezultatul evaluării se concretizează în :

- proiecte propuse pentru finanțare
- proiecte propuse pentru revizuire în vederea obținerii finanțării

Proiectele propuse pentru revizuire sunt proiecte care obțin peste 6 puncte pentru fiecare criteriu de evaluare, dar necesită clarificări sau revizuire în perioada de timp solicitată de AM (etapa de revizie).

Proiectele propuse pentru revizuire în etapa de evaluare sunt insuficient pregătite și necesită revizuire considerabilă (insuficient de mature).

Scopul acestei etape de revizuire este de a clarifica, a completa sau a modifica anumite secțiuni din cererea de finanțare pentru proiectele care s-au calificat în etapa de evaluare. Revizuirea vizează clarificări privind fezabilitatea proiectelor, eficiența costurilor, eligibilitatea anumitor activități, conformarea cu regulile specifice aplicabile diferitelor categorii de activități etc.

Pentru proiectele revizuite care sunt conforme cu toate cerințele tehnice și financiare, cu reglementările comunitare sau naționale etc. vor fi propuse pentru finanțare, iar solicitanții vor fi informați asupra acestui lucru. În această etapă, angajamentele beneficiarului și ale partenerilor trebuie reconfirmate pentru varianta revizuită a proiectului, după caz.

Solicitarea de revizuire/completare a proiectului nu presupune aprobarea automată a finanțării de către CE.

Vizitele în teren se vor efectua de către toți sau o parte dintre membri grupului de evaluare, în situația în care se consideră necesară o analiză mai detaliată a capacității potențialului beneficiar de implementare a proiectului propus pentru finanțare. Vizita poate include atât o întâlnire cu reprezentanții solicitantului, cât și vizitarea obiectivului de investiție.

Detalii suplimentare sunt prezentate în capitolele următoare.

Proiectele aprobate sunt transmise CE. Decizia privind finanțarea proiectului este luată de CE.

După aprobarea deciziei de finanțare de către CE, pentru implementarea proiectului se va încheia un contract de finanțare între Autoritatea de Management și beneficiarul proiectului.

IV.3.1 Verificarea admisibilității (conformitatea administrativă a cererii de finanțare)

La depunere, cererea de finanțare va primi un număr unic de înregistrare la nivelul AM. Solicitantul va fi informat, în scris, asupra acestui număr de înregistrare. Menționarea acestui număr în corespondența purtată ulterior de Solicitant cu AM este obligatorie.

După depunere, cererea se verifică din punct de vedere formal de către un responsabil de proiect desemnat în cadrul AM, SEP.

Cererile de finanțare, inclusiv anexele, trebuie transmise conform regulilor enunțate în secțiunea II.4 a acestui ghid. Verificarea conformității administrative va urmări, în principal, existența și forma Cererii de finanțare precum și a anexelor, valabilitatea documentelor. Se verifică următoarele:

- Respectarea formatului standard al cererii de finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii.
- Modalitatea de completare a cererii de finanțare.
- Modalitatea de transmitere a cererii de finanțare.

SEP poate solicita clarificări atunci când informațiile oferite sunt neclare sau incomplete. Informațiile suplimentare vor fi transmise de solicitant cu respectarea condițiilor și a termenului limită menționate de SEP în solicitarea de clarificare. Nerespectarea acestor condiții poate duce la respingerea cererii de finanțare.

IV.3.2 Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Verificarea eligibilității se realizează de către un responsabil din cadrul SEP numai pentru Cererile de finanțare conforme din punct de vedere administrativ, urmărindu-se îndeplinirea condițiilor de eligibilitate. Dacă proiectul nu îndeplinește toate criteriile stabilite, este respins.

Verificarea eligibilității presupune respectarea următoarelor reguli:

- Eligibilitatea cererilor de finanțare este verificată conform criteriilor definite în acest ghid.
- Dacă un document este lipsă sau în formularul cererii de finanțare există secțiuni necompletate, incomplete sau necorespunzătoare, SEP poate contacta solicitantul în vederea furnizării de documente sau informații suplimentare într-un interval de timp rezonabil pentru a permite continuarea evaluării proiectului.

IV.3.3 Evaluarea relevanței și maturității proiectului

Evaluarea proiectelor este realizată de un grup de evaluare format la nivelul AM din care fac parte reprezentanți OI, experți externi, experți Jaspers, responsabilul din cadrul SEP, alți membri evaluatori.

Evaluarea proiectelor se va face ținând seama de două criterii majore - relevanță și maturitate – acestea având pondere egală. Fiecare criteriu este notat de la 0 la 10, pentru calificare fiind necesare minimum 6 puncte pentru fiecare.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu, la implementarea legislației relevante cu privire la sectorul termoficare. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se evaluează dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluatorii pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Informațiile suplimentare vor fi transmise de solicitant cu respectarea condițiilor și a termenului limită menționat de AM în solicitarea de clarificare. Nerespectarea acestor condiții poate duce la respingerea cererii de finanțare.

Rezultatul evaluării se concretizează în proiecte:

- proiecte propuse pentru finanțare
- proiecte propuse pentru revizuire în vederea obținerii finanțării

Proiectele propuse spre finanțare vor fi transmise la CE împreună cu o scrisoare de înaintare semnată de șeful AM pentru luarea deciziei de finanțare.

Notificarea solicitantului cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către AM. Aspectele care necesită revizuire, precum și termenul stabilit de AM în acest scop, vor fi comunicate solicitantului în scris.

După aprobarea de către CE, în baza deciziei de finanțare emisă de către aceasta se va încheia un Contract de Finanțare pentru fiecare proiect, semnat de Autoritatea de Management POS Mediu și beneficiar.

Proiectele revizuite care sunt conforme cu toate cerințele tehnice și financiare, cu reglementările comunitare sau naționale etc. vor fi propuse pentru finanțare, iar solicitanții vor fi informați asupra deciziei de finanțare. În această etapă, angajamentele beneficiarului și ale partenerilor trebuie reconfirmate pentru varianta revizuită a proiectului, după caz.

Evaluarea proiectelor majore este un proces iterativ, complex. AM POS Mediu poate organiza derularea etapelor procedurii de evaluare în paralel.

V – INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

Pentru fiecare proiect care a primit decizia pentru finanțare de către CE, beneficiarul va încheia cu Autoritatea de Management POS Mediu un contract de finanțare. Prin semnarea acestui contract, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare și să atingă obiectivele stabilite.

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie sa cunoască faptul că, dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natură să afecteze obiectivul acestuia sau condițiile de finanțare, proiectul poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, finanțarea nerambursabilă se va sista iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale!

Beneficiarul trebuie să deschidă un cont distinct la Trezoreria Statului prin care se gestionează sumele aferente proiectului finanțat din instrumente structurale și din fonduri aferente cofinanțării sau prefinanțării acestora de la bugetul de stat.

Totodată, beneficiarul are obligația să țină distinct de alte fonduri, evidența contabilă a sumelor provenite din derularea unor proiecte finanțate, conform Ordonanței Guvernului nr. 29/2007. Înregistrările contabile vor fi cronologice și sistematice astfel încât să ofere transparență în implementarea proiectului.

Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de trei ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013.

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin Instrumentele Structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial de Mediu.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții Autorității de Management, Organismului Intermediar, Comisiei Europene, Biroului European Anti-Fraudă și de către Curtea Europeană a Auditorilor.

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice.

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii cu

modificările și completările ulterioare și se va face cu respectarea următoarelor principii: nediscriminarea, proporționalitatea, tratamentul egal, eficiența utilizării fondurilor publice, recunoașterea publică, asumarea răspunderii, transparență.

De asemenea, beneficiarul are obligația să asigure o promovare adecvată a proiectului, a rezultatelor obținute, etc în conformitate cu prevederile contractuale. Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate, aferente proiectului.

Pentru implementarea proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu, beneficiarii vor avea în vedere respectarea prevederilor legale privind în principal:

A. Bugetul proiectului

Baza legală:

O.G. nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru toate proiectele finanțate prin Axa prioritară 2 – “ Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor istorice contaminate” se asigură finanțarea integrală a cheltuielilor eligibile astfel: max 80% din deficitul de finanțare calculat la nivelul proiectului ceea ce reprezintă grant UE și 20% buget de stat și buget local.

B. Asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile

Baza legală:

O.G. nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarii trebuie să facă dovada existenței și utilizării fondurilor proprii pentru asigurarea cofinanțării, plata cheltuielilor neeligibile, a cheltuielilor conexe, precum și costurile de operare (unde este cazul).

C. Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală:

H.G. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul comun al MMDD și MEF nr. 1453/1309/2007 pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate prin Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013

H.G. nr. 759/2007 stabilește cadrul legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, fiind precizate condițiile cu caracter general și specific pe care trebuie să le îndeplinească fiecare cheltuială solicitată spre rambursare de către beneficiar.

Ordinul comun stabilește lista cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul POS Mediu pe fiecare axă prioritară a POS Mediu, inclusiv categoriile de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 2.

D. Proiecte generatoare de venit

Baza legală: Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 55.

Conform prevederilor art. 55 alin. 1 din Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, proiect generator de venituri reprezintă orice operațiune care implică o investiție în infrastructură a cărei utilizare este supusă unor taxe suportate direct de utilizatori, sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil, sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

Cheltuielile eligibile ale proiectelor generatoare de venituri nu trebuie să depășească valoarea curentă a costului investiției minus valoarea curentă a veniturilor nete din această investiție într-o anumită perioadă de timp pentru:

- investiții în infrastructură; sau
- alte proiecte în care se poate estima valoarea veniturilor în avans.

În situațiile în care nu tot costul investiției este eligibil pentru cofinanțare, venitul net va fi alocat pro rata la partea eligibilă și neeligibilă a costului investiției.

În verificarea veniturilor generate de proiecte se va ține seama de tipul de proiect și de axa prioritară din care face parte.

E. TVA – Prevederile privind TVA (aplicabile numai pentru instituții publice și organizații non-profit).

Baza legală:

Ordinul nr. 911 / 2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.G. nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit prevederilor Legii nr. 249/2007 pentru aprobarea O.G. nr. 29/2007, plata TVA aferentă livrărilor de bunuri, prestărilor de servicii și execuției de lucrări, finanțate, integral sau parțial, din contribuția financiară a Uniunii Europene și/sau din cofinanțarea aferentă, ai căror beneficiari sunt autorități ale administrației publice centrale și locale, unități subordonate în coordonarea acestora, organisme neguvernamentale nonprofit, cu personalitate juridică, va fi suportată de la bugetul de stat.

Astfel, în cazul în care beneficiarul este instituție publică, contravaloarea TVA se va suporta de la bugetul de stat pentru cheltuielile eligibile plătite din toate sursele de finanțare ale proiectului, respectiv fonduri publice (FC și de cofinanțare de la bugetul de stat) și contribuția proprie a beneficiarului, numai în cazul în care aceasta este asigurată din bugetul local.

Rambursarea sumelor pentru acoperirea plății TVA aferentă facturilor din fiecare Cerere de Rambursare se acordă odată cu rambursarea cheltuielilor eligibile autorizate la plată de către Autoritatea de Management.

F. Prefinanțarea

Baza legală: O.G. nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a co-finanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare. Ordinul nr. 911/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.G. nr. 29/2007.

Conform O.G. nr. 29/2007 art.1 alin.2 lit.i, prefinanțarea reprezintă sumele transferate din bugetul de stat sau din instrumente structurale către un beneficiar, cu excepția celor din sectorul privat (dacă prin acest transfer nu se intră sub incidența prevederilor legale cu privire la ajutorul de stat) ori unei organizații neguvernamentale - prin plată directă sau prin plată indirectă – pentru lichidarea angajamentelor de plată față de un contractor, în stadiul inițial de implementare a proiectelor, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor.

Scopul acordării prefinanțării este acela de a asigura resursele financiare necesare începerii derulării contractelor; din aceste sume se pot plăti facturile de avans, conform prevederilor legale.

Modul de acordare

Conform Ordinului nr. 911/2007, sumele aferente prefinanțării proiectelor finanțate din POS Mediu vor fi transferate beneficiarului din bugetul Ministerului Economiei și Finanțelor prin Autoritatea de Certificare și Plată.

Prefinanțarea se acordă în procent de max. 15% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare încheiat între Autoritatea de Management și beneficiar. Prefinanțarea cu încadrarea în limita procentului mai sus menționat se poate acorda integral sau în tranșe, în funcție de previziunea fluxului de plăți aprobată de Autoritatea de Management.

Modul de solicitare

Sumele aferente prefinanțării vor fi transferate în baza următoarelor documente:

- contractul de finanțare încheiat între Autoritatea de Management și beneficiar;
- contract de furnizare bunuri/ prestare de servicii/ execuție de lucrări încheiat între beneficiar și un operator economic;
- solicitarea scrisă a beneficiarului, conform contractului de finanțare încheiat între Autoritatea de Management și beneficiar.

După realizarea verificărilor de către AM, ACP va transfera suma aferentă prefinanțării în contul beneficiarului.

Recuperarea prefinanțării

Prefinanțarea acordată din instrumente structurale și/sau din sume de la bugetul de stat se restituie sursei de finanțare din care a fost acordată, dacă nicio justificare privind achiziționarea de bunuri ori servicii sau executarea de lucrări nu a fost furnizată de către beneficiar în termen de 6 luni de la data primirii acesteia sau conform prevederilor contractuale.

Suma acordată unui beneficiar sub forma prefinanțării se recuperează procentual din valoarea fiecărei cereri de rambursare întocmite de beneficiari, începând cu prima cerere de rambursare, astfel încât suma aferentă prefinanțării să se recupereze integral înainte de ultima cerere de rambursare.

G. Mecanismul de rambursare al cheltuielilor eligibile

Baza legală: O.G. nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a co-finanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de

dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.

Fondurile Structurale funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor eligibile efectuate de către beneficiar. Obligațiile beneficiarului și ale AM referitor la plăți sunt detaliate în conținutul contractului de finanțare.

Rambursarea cheltuielilor eligibile se realizează numai după efectuarea plăților de Beneficiar către executanții de lucrări/furnizorii de bunuri/prestatorii de servicii. În scopul rambursării cheltuielilor eligibile, în funcție de previziunile fluxurilor de numerar lunare, Beneficiarul va întocmi și transmite la Organismul Intermediar Cereri de Rambursare, însoțite de rapoarte tehnice. Cheltuielile eligibile vor fi rambursate doar dacă Beneficiarul respectă prevederile legislației naționale și comunitare, cele din contractul de finanțare, inclusive Cererea de Finanțare și îndeplinește condițiile privind evidența contabilă.

După efectuarea de către OI și AM a verificărilor administrative, tehnice și financiare ale Dosarului Cererii de Rambursare (Cerere de Rambursare și documente suport), AM va autoriza la plată doar cheltuielile eligibile solicitate de către beneficiar.

AM va transmite la ACP suma cheltuielilor eligibile autorizate la plată pentru fiecare Cerere de Rambursare.

ACP are rolul de a certifica și efectua plățile. ACP va transfera în contul Beneficiarului suma aferentă cheltuielilor eligibile.

H. Nereguli

Baza legală: O.G. nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea nr. 1306/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a O.G. nr. 79/2003

În cazul constatării unor nereguli, atât pe parcursul implementării proiectului, cât și ulterior finalizării acestuia, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și eventualele majorări de întârziere, dobânzi, costuri bancare etc.

În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării.

Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate se realizează conform prevederilor O.G. nr. 79/2003, cu modificările și completările ulterioare.

VI. ANEXE

Anexa 1. Formularul Cererii de finanțare,

Anexa 2 Lista de verificare a Cererii de finanțare (pentru solicitant)

Anexa 3 Lista cheltuielilor eligibile

Anexa 4. Declarația de eligibilitate

Anexa 5. Declarația de angajament

Formularul de aplicație

FIȘA DE CONTROL A CERERII DE FINANȚARE (PENTRU SOLICITANT)

Solicitanții trebuie să verifice dacă dosarul cererii de finanțare este complet, pe baza Listei de verificare de mai jos:

Cererea de Finanțare	DA/ NU
Cererea de finanțare pe suport de hârtie (inclusiv anexele) prezentată în 4 exemplare (1 original și 3 copii), marcate corespunzător („original”, ”copie”)	
Cererea de finanțare, inclusiv anexele, prezentată și în format electronic pe 1 CD	
Cererea de finanțare (inclusiv anexele) numerotată conform instrucțiunilor din Ghid	
Scrisoare de aprobare și înaintare atașată Cererii de Finanțare, semnată de municipalitatea beneficiara și de către operatorul de servicii	
Cererea de finanțare respectă modelul standard	
Anexele la Cererea de finanțare respectă modelul standard (acolo unde acesta a fost prevăzut)	
Anexele atașate Cererii de Finanțare:	
Pentru demonstrarea eligibilității solicitantului	
Act constitutiv, certificat de înmatriculare a operatorului de servicii la Oficiul Registrului Comerțului	
<i>Contract de operare a serviciilor de termoficare semnat de către municipalitatea beneficiara și operatorul de servicii</i>	
Organigramă <i>Unității de Implementare a Proiectului</i> , decizia de înființare, CV-urile membrilor UIP	
Hotărâri ale Consiliilor Locale din care să reiasă mecanismul de cofinanțare aferent bugetelor locale	
Scrisori de intenție de la bănci comerciale, bănci de investiții, privind interesul acestora de a cofinanța proiectul	
Declarație de Angajament a solicitantului	
Declarația de Eligibilitate a solicitantului	
Pentru demonstrarea eligibilității proiectului	
Hotărâri privind disponibilitatea terenurilor pentru realizarea proiectului ,	
Adeverințe din partea primăriilor din care să reiasă că terenurile sunt în proprietate publică, nu au fost depuse cereri de retrocedare și nu fac obiectul nici unui litigiu,	
Avizul Natura 2000	
Analiza Cost Beneficiu <ul style="list-style-type: none"> - Indicatorii economici rezultați 	
Master Plan <ul style="list-style-type: none"> - Lista de investiții rezultată în urma prioritizării pe o perioadă de 30 de ani - Documente care demonstrează faptul că autoritățile locale sunt de acord cu lista propusă 	
Studiul de fezabilitate <ul style="list-style-type: none"> - Lista de investiții rezultată în urma prioritizării - Hotărâri ale Consiliilor Locale privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatoriilor tehnico- economici - Planul de achiziții - Alte avize, acorduri și autorizații solicitate conform legislației în vigoare 	
Analiza Instituțională	
Evaluarea Impactului asupra Mediului	
Dosarul EIM <ul style="list-style-type: none"> - Sumar privind derularea și justificarea procedurii EIM, rezultatul acesteia (in 	

- special privind consultarea publicului)
- Opis pentru justificarea derularii procedurii de EIM in conformitate cu legislatia national
 - Documentele care atesta derularea procedurii conform cu legislația naționala
- Cererea de solicitare a Acordului de Mediu *(se anexează o copie a cererii)*
- Anunțul public privind solicitarea Acordului de Mediu în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu
(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)
- Afișarea anunțului public privind solicitarea Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului
(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)
- Procesul verbal privind verificarea amplasamentului și lista de control aferentă
(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)
- Procesul verbal al ședinței Colectivului de Analiză Tehnică (CAT) pentru etapa de Încadrare
(se anexează copia documentului, semnată și având ștampila autorității de mediu)
- Titularul a fost informat de decizia CAT privind încadrarea proiectului
(se anexează o copie a adresei)
- Anunțul public privind etapa de Încadrare în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu
(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)
- Afișarea anunțului public privind etapa de Încadrare de către beneficiarii proiectului
(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)
- Lista de control pentru Definierea domeniului evaluării *(se anexează o copie a documentului)*
- Titularul a fost informat de decizia CAT privind definierea domeniului evaluării
(se anexează o copie a adresei)
- Depunerea la APM/ARPM a Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului *(realizat de către consultant)* la data de ____ *(se anexează o copie a documentului)*; se anexează copia Rezumatului Fără Caracter Tehnic
- Anunțul public privind dezbateră publică în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu
(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)

- Afișarea anunțului public privind dezbateră publică de către beneficiarii proiectului
(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)

- Minuta dezbaterii publice care a avut loc în data de ____, însoțită de lista participanților cu nume, semnături și calitatea acestora
(se anexează o copie a documentației, datată, cu semnătura și ștampila autorității de mediu)

- Formularul cu observațiile publicului și evaluarea/soluționarea problemelor semnalate
(se anexează o copie a documentației referitoare la soluționările observațiilor primite din partea publicului, având semnătura și ștampila autorității de mediu)

- Procesul verbal privind etapa de analiză a calității Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului și lista de control aferentă
(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)

- Decizia transmisă de APM/ARPM titularului proiectului, însoțită de conținutul deciziei, condițiile și motivele emiterii, descrierea măsurilor de prevenire, reducere și eliminare a posibilelor efectelor adverse asupra mediului - Art. 46 din OM 860/2002
(se anexează o copie a deciziei, având semnătura și ștampila autorității de mediu)

- Anunțul public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către APM/ARPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu
(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)

- Afișarea anunțului public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului
(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)

- Emiterea Acordului de Mediu
(se anexează copia documentului).

La dosarul EIM se va anexa și copia avizului NATURA 2000.

LISTA CHELTUIELILOR ELIGIBILE

Axa Prioritară 3 – Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare

I. Categoriile de cheltuieli general valabile

(1) Cheltuieli aferente pregătirii proiectelor, proiectare și inginerie:

- a) cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, fezabilitate, proiectelor de execuție;
- b) cheltuieli aferente pregătirii studiilor de teren, geotehnice, hidrogeotehnice, geologice, de stabilitate a terenului, topografice, fotogrametrice, a studiilor de impact, a studiilor specifice sau expertizelor de amplasament;
- c) cheltuieli pentru pregătirea documentelor oficiale și a altor documente suport care trebuie, în mod obligatoriu, să însoțească cererea de finanțare a proiectului;
- d) cheltuieli pentru verificarea tehnică a proiectării.

(2) Cheltuieli aferente taxelor pentru obținerea, respectiv prelungirea valabilității avizelor, acordurilor sau autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, în conformitate cu legislația națională;

(3) Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție publică;

(4) Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru obiective de investiții:

- a) cheltuieli pentru servicii de consultanță în vederea elaborării studiilor de piață și evaluare;
- b) cheltuieli pentru servicii de consultanță în domeniul managementului operațiunii, pe parcursul perioadei de implementare, aferente activităților de administrare a contractelor de execuție, supervizare a execuției și recepției lucrărilor;
- c) cheltuieli de asistență tehnică din partea proiectantului, dacă nu intră în costurile proiectării;
- d) cheltuieli efectuate pentru asigurarea supravegherii execuției lucrărilor;
- e) cheltuieli pentru servicii de consultanță, studii și/sau analize solicitate de autoritatea de management sau organismul intermediar pe parcursul perioadei de implementare a proiectului;

(5) Cheltuielile pentru darea în exploatare, respectiv cele pentru pregătirea personalului și probele tehnologice;

(6) Cheltuieli diverse și neprevăzute se consideră eligibile dacă sunt detaliate în documente justificative și în limita a maxim 10% din valoarea cheltuielilor eligibile pentru amenajare teren, amenajare pentru protecția mediului, asigurarea utilităților necesare obiectivului, pregătirea proiectelor, proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică, investiția de bază.

În limita procentului stabilit se acoperă, după caz:

- a) cheltuieli rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice;
- b) cheltuieli rezultate în urma costurilor suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări necesare pe parcursul implementării proiectului;
- c) cheltuieli de conservare, în cazul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

(7) Cheltuieli pentru informare și publicitate:

- a) cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului;
- b) cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului.

(8) Cheltuieli aferente activităților de audit, cu respectarea prevederilor contractului de finanțare;

(9) Cheltuieli pentru procurarea de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului în limita echivalentului în lei a maxim 10.000 Euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea prevederilor art. 2 și în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;

(10) Cheltuielile cu leasingul financiar sunt eligibile dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și ale art. 11 din H.G. nr. 759/2007.

Cheltuielile generale de administrație eligibile aferente desfășurării activității personalului implicat în managementul proiectului de la nivelul beneficiarului, pentru axele prioritare 1 – 5, sunt următoarele:

- a) cheltuieli pentru apă și canalizare;
- b) cheltuieli cu servicii de salubritate;
- c) cheltuieli cu energie electrică;
- d) cheltuieli cu energie termică și/sau gaze naturale;
- e) cheltuieli pentru telefoane, fax, internet și poștă;
- f) cheltuieli cu închiriere spații;
- g) cheltuieli pentru întreținere spații.

Cheltuielile generale de administrație prevăzute la art. 4 sunt eligibile după cum urmează:

- a) în limita a maxim 0,2% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mare decât echivalentul în lei a 25 milioane Euro;
- b) în limita a maxim 1% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă cuprinsă între echivalentul în lei a 5 - 25 milioane Euro;
- b) în limita a maxim 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mică decât echivalentul în lei a 5 milioane de Euro;
- b) în limita a maxim 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mică decât echivalentul în lei a 1 milion de Euro.

Metoda de calcul folosită pentru calculul pro-ratei pentru decontarea cheltuielilor generale de administrație se va stabili de către Autoritatea de Management și se va atașa în anexă la contractul de finanțare.

II. Cheltuieli specifice Axei prioritare 3

II.1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului:

- a) cheltuieli pentru amenajarea terenului și lucrări de pregătire a amplasamentului - defrișări, demolări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje, epuizmente (cele care nu sunt aferente lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă etc.
- b) cheltuieli pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv lucrări și acțiuni având ca scop refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor.

II.2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului, precum alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, agent termic, telefonie, apă, canalizare, căi de acces, după caz.

II.3. Cheltuielile pentru investiția de bază vizând retehnologizarea, reabilitarea, extinderea, modernizarea instalațiilor mari de ardere în vederea reducerii poluării:

- a) cheltuielile aferente construcțiilor și instalațiilor, echipamentelor și utilajelor tehnologice pentru reducerea emisiilor de oxizi de sulf, oxizi de azot și pulberi;
- b) cheltuieli pentru execuția, reabilitarea, extinderea, modernizarea sistemelor de automonitorizare a emisiilor și a procesului de ardere aferente instalațiilor mari de ardere, echipamente de laborator, sisteme pentru colectarea și transmiterea datelor privind emisiile de poluanți de la instalațiile mari de ardere.

II.4. Cheltuieli auxiliare aferente investițiilor prevăzute la punctul 3.3:

- a) cheltuieli pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea facilităților de colectare, transport și depozitare a deșeurilor solide provenite din procesul de ardere;
- b) cheltuieli pentru închiderea depozitelor de zgură și cenușă neconforme;
- c) cheltuieli pentru construcția, reabilitarea, extinderea rețelelor de transport și distribuție a apei calde și a agentului termic, precum și a construcțiilor aferente acestora;
- d) cheltuieli pentru echipamente de detectare a pierderilor, cheltuieli pentru contorizarea apei calde și a agentului termic în rețeaua publică etc;

II.5 Cheltuielile auxiliare prevăzute la art. 3.4. sunt eligibile numai dacă sunt realizate în completarea investiției de bază.

II.6. Cheltuieli pentru organizare de șantier

- a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier care cuprind cheltuielile legate de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea căilor de acces temporare, construcții sau amenajări la construcții existente etc;
- b) cheltuieli conexe organizării de șantier, precum: obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contracte temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate etc.

II.7. Cheltuieli pentru cote legale:

- a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;
- b) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

DECLARAȚIE DE ELIGIBILITATE

Subsemnatul <nume, prenume> în calitate de <funcție / reprezentant legal / împuternicit> al <denumire solicitant>, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, cu prilejul depunerii Cererii de Finanțare pentru proiectul <denumire proiect>, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, declar pe propria răspundere că:

1. proiectul pentru care se solicită finanțare nu a mai beneficiat de finanțare din fonduri publice în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același tip de activități. În situația în care o astfel de finanțare va fi disponibilă după transmiterea cererii de finanțare sau în timpul implementării proiectului, <denumire solicitant> va informa de urgență Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu și Organismul Intermediar din regiunea <denumire regiune>
2. <denumire solicitant> nu se află în nici una din situațiile de mai jos:
 - este în stare de insolvență, conform prevederilor legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice;
 - nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
 - nu am suferit condamnări definitive din cauza unei conduite profesionale îndreptate împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata (ex. împotriva căreia nu se poate face recurs);
 - nu am fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
3. infrastructura și terenul pe care se face investiția îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data depunerii cererii de finanțare:
 - sunt libere de orice sarcini
 - nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică
 - nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun
4. proiectul pentru care se solicită finanțare respectă și va continua să respecte prevederile naționale și comunitare în următoarele domenii: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, tehnologia informației; achizițiile publice; ajutorul de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile instrumentelor structurale;
5. proiectul respectă și va continua să respecte prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele <denumire solicitant>.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

DECLARAȚIE DE ANGAJAMENT

Subsemnatul *<nume, prenume>* în calitate de *<funcție / reprezentant legal / împuternicit>* al *<denumire solicitant>*, solicitant de finanțare pentru realizarea proiectului *<denumire proiect>*, pentru care am depus prezenta Cerere de Finanțare, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, declar următoarele:

1. *<denumire solicitant>* va asigura valoarea aferentă cofinanțării și costurile neeligibile aferente proiectului, în valoare deRON, reprezentând % din valoarea totală a proiectului;
2. în situația în care unul sau mai mulți parteneri care cofinanțează proiectul își vor reduce sau își va retrage contribuția financiară, *<denumire solicitant>* va asigura fondurile necesare co-finanțării proiectului;
3. *<denumire solicitant>* va menține proprietatea infrastructurii construite/ modernizate/ reabilitate și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare / dare în exploatare și va asigura exploatarea și întreținerea în această perioadă;
4. sunt conștient că *<denumire solicitant>* este singurul responsabil din punct de vedere legal și financiar față de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu pentru implementarea proiectului;

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele *<denumire solicitant>*.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data: